

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشکده علوم گردشگری

گروه آموزشی جغرافیا

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته جغرافیا- برنامه‌ریزی توریسم

بررسی مقالات با موضوع گردشگری، چاپ شده در مجلات علمی
پژوهشی کشور در فاصله زمانی ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۱

نگارش

مریم اصلاح کن‌ها

استاد راهنما

دکتر سید جلال موسوی بازرگان

بهمن‌ماه ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشکده علوم گردشگری

گروه آموزشی جغرافیا

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته جغرافیا-برنامه‌ریزی توریسم

بررسی مقالات با موضوع گردشگری، چاپ‌شده در مجلات علمی

پژوهشی کشور در فاصله زمانی ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۱

نگارش

مریم اصلاح‌کن‌ها

استاد راهنما

دکتر سید جلال موسوی بازرگان

استاد مشاور

دکتر جعفر آهنگران

تقدیم:

بادرود بر روان‌های پرکشیده‌ی پدر و مادر مهربانم و سپاس فراوان از همراهی همسر گرامی

و همسر زندگی‌ام، از فرزندان عزیزم که با بردباری کودکانه‌ی خود فرصت تحصیل را به من

دادند شکر می‌کنم و این رساله را به دختر مهربانم تهمینه تقدیم می‌کنم که این روزها با عشق و عاطفه

بپیشواز بهار می‌رود تا با شکوفه‌های بهار، زندگی‌اش شکرش را آغاز کند.

پاسکزاری:

فرصت تحقیق و پژوهش از غنیمت‌های ارزشمندی است که هر دانشجو در دوران

زندگی خود پیدا می‌کند. همراه و هم‌سفر پژوهشگر در این زمان استادانی هستند که دانش و تجربه‌ی

خود را صمیمانه در سببی از اخلاص به دانشجو تقدیم می‌کنند. از آنجا که پاسکزاری خصلت

پسندیده‌ی انسانی است این جانب در راستای وظیفه‌ی خود با احترام فراوان از زحمات

استادان راهنما و مشاور خود در این رساله تقدیر می‌کنم و برای ایشان آرزوی پیروزی و

تندرستی دارم.

چکیده:

گردشگری از صنایع نوپایی است که در عمر کوتاه خود مورد توجه فراوان واقع شده و ۱۰ درصد تولید ناخالص و ۱۰ درصد اشتغال جهانی را به خود اختصاص داده است. کشور ایران علیرغم داشتن پتانسیل‌های فراوان و جاذبه‌های بی‌مانند گردشگری در حالی سهم قابل انتظار خود را از این حوزه برداشت نمی‌کند که پژوهش‌های متعددی در حوزه گردشگری و معرفی جاذبه‌ها صورت گرفته است. بررسی و تحلیل محتوای پژوهش‌های انجام شده در این مورد می‌تواند زمینه‌ای برای یافتن دلایل کندی پیشرفت صنعت گردشگری در ایران باشد. پژوهش حاضر به منظور بررسی ساختار پژوهش‌های یک دوره ده ساله (۱۳۹۱-۱۳۸۱) در حوزه گردشگری انجام شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد ناهماهنگی‌های معنادار و متعددی در موضوع و حجم تحقیقات از جهت برنامه‌ریزی و هدایت و نیز علاقمندی نهادهای مربوط وجود دارد؛ اما درعین حال رشد کمی تحقیقات در دو سه سال آخر دوره‌ی مورد نظر امیدوارکننده است.

واژگان کلیدی: گردشگری، پژوهش توریسم، تحلیل محتوای پژوهشی توریسم.

فهرست مطالب

فصل اول ۱

مقدمه و کلیات ۱

۱-۱-مقدمه	۲
۱-۲-اهمیت و ضرورت پژوهش	۳
۱-۳- بیان مسئله	۵
۱-۴- اهداف پژوهش	۷
۱-۵- سوالات پژوهش	۸
۱-۶- تعاریف اصطلاحات	۸
۱-۶-۱- گردشگری	۸
۱-۶-۱-۱-مقالات علمی پژوهشی	۹
۱-۶-۲-مقاله علمی ترویجی	۹
۱-۷- قلمروهای تحقیق	۱۰
۱-۷-۱- قلمرو موضوعی	۱۰
۱-۷-۲- قلمرو زمانی	۱۰
۱-۸- روش تحقیق	۱۰

- ۹-۱- تکنیک‌های جمع‌آوری اطلاعات ۱۱
- ۱۰-۱- روش‌های تجزیه و تحلیل ۱۱
- ۱۱-۱- جامعه و نمونه آماری ۱۲
- ۱۲-۱- ابزار اندازه‌گیری ۱۳
- ۱۳-۱- روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری ۱۳
- ۱۴-۱- پیشینه تحقیق ۱۴

فصل دوم ۱۶

ادبیات تحقیق ۱۶

- ۲-۱- مقدمه ۱۷
- ۲-۲- تعریف و هدف تحلیل محتوا ۱۹
- ۲-۳- کاربردهای تحلیل محتوا ۲۶
- ۲-۳-۱- تحلیل محتوا چه می‌کند؟ ۲۸
- ۲-۳-۲- آنچه که نمی‌تواند انجام دهد ۲۹
- ۲-۴- اشکال تحلیل محتوا: ۳۰
- ۲-۵- چگونگی فرایند تحلیل محتوا ۳۱
- ۲-۵-۱- تعیین سؤالات و اهداف تحقیق ۳۲
- ۲-۵-۲- انتخاب محتوای ارتباطی و نمونه‌گیری ۳۳
- ۲-۶- تحقیقات و پژوهش‌های انجام‌شده ۳۳
- ۲-۷- مجلات و مقالات پژوهشی در حوزه گردشگری در ایران و جهان و نقش آن‌ها در پیشبرد دانش گردشگری ۳۶

۳۶ مجلات علمی (۲-۷-۱)

۴۰ فصل سوم

۴۰ روش تحقیق

۴۱ ۳-۱ مقدمه

۴۲ ۳-۲ روش پژوهش

۴۳ ۳-۳ جامعه و نمونه آماری و روش اندازه‌گیری

۵۶ ۳-۵ روش برآورد حجم نمونه

۵۷ ۳-۶ روش نمونه‌گیری

۵۸ ۳-۷ روش جمع‌آوری و پردازش اطلاعات

۵۸ ۳-۸ سنجش ضریب قابلیت اعتماد

۵۹ ۳-۹ محدودیت‌های پژوهش

۶۰ فصل چهارم:

۶۰ تجزیه و تحلیل داده‌ها

۶۱ ۴-۱ مقدمه

۶۲ ۴-۲ سؤال یکم:

۷۰ ۴-۳ سؤال دوم:

۷۴ ۴-۴ سؤال سوم:

۷۸ ۴-۵ سؤال چهارم:

۸۱ ۴-۶ سؤال پنجم:

۹۱ ۴-۷ سؤال ششم:

فصل پنجم ۱۰۳

نتیجه گیری ۱۰۳

۱-۵ مقدمه: ۱۰۴

۲-۵ نتیجه گیری: ۱۰۵

۳-۵ پاسخ به سؤالات تحقیق: ۱۰۵

۴-۵ پیشنهادها: ۱۰۹

منابع: ۱۱۰

فهرست جداول و نمودارها

عنوان	صفحه
- شکل شماره ۱ تحلیل گر محتوا در پروسه تحقیقاتی	۲۳
- جدول شماره ۲ فهرست نشریات و شماره و تعداد مقالات که در موضوع گردشگری چاپ شده است. ۴۴	
- جدول شماره ۳ فراوانی و درصد مقالات نوشته شده در موضوع گردشگری از سوی دانشگاه‌ها در مجلات موضوعه در دوره زمانی مربوط.....	۶۲
- نمودار شماره ۱ فراوانی و درصد مقالات نوشته شده در دانشگاه‌ها در موضوع گردشگری.....	۶۵
- جدول شماره ۴ توزیع مقالات بر حسب رشته تخصصی پدیدآورندگان.....	۶۷
- نمودار شماره ۲ توزیع مقالات به تفکیک رشته تخصصی بر حسب درصد.....	۶۸
- جدول شماره ۵ توزیع مقالات بر حسب جنسیت پدیدآورندگان مردان.....	۷۰
- نمودار شماره ۳ درصد و تعداد صاحبان مقالات از میان مردان.....	۷۱
- جدول شماره ۶ توزیع مقالات بر حسب جنسیت پدیدآورندگان (زنان).....	۷۲
- نمودار شماره ۴ درصد و تعداد صاحبان مقالات از میان زنان.....	۷۳
- جدول شماره ۷ میانگین تعداد صفحات مقالات.....	۷۴
- نمودار شماره ۵ میانگین و میانه تعداد صفحات مقالات.....	۷۵
- جدول شماره ۸ توزیع مقالات بر حسب تعداد صفحات.....	۷۶
- نمودار شماره ۶ میانگین و میانه تعداد صفحات مقالات.....	۷۸
- جدول شماره ۹ توزیع مقالات بر حسب سازه‌ها.....	۷۹
- نمودار شماره ۷ درصد استفاده از سازه‌های پژوهش.....	۸۰

- جدول شماره ۱۰ توزیع مقالات بر حسب منابع فارسی..... ۸۲
- جدول شماره ۱۱ توزیع مقالات بر حسب تعداد منابع استفاده شده به زبان انگلیسی..... ۸۴
- نمودار شماره ۸ فراوانی و درصد منابع فارسی استفاده شده در مقالات مورد نظر..... ۸۶
- نمودار شماره ۹ فراوانی و درصد منابع انگلیسی استفاده شده در مقالات مورد نظر..... ۸۷
- جدول شماره ۱۲ روش جمع‌آوری داده‌ها..... ۸۸
- نمودار شماره ۱۰ روش جمع‌آوری داده‌ها..... ۹۰
- جدول شماره ۱۳ گرایش‌ات موضوعی مقالات..... ۹۱
- نمودار شماره ۱۱ گرایش‌ات موضوعی مقالات..... ۹۲
- جدول شماره ۱۴ زنجیره ارزشی مقالات..... ۹۳
- نمودار شماره ۱۲ زنجیره ارزشی مقالات..... ۹۴
- جدول شماره ۱۵ توزیع مقالات از نظر علمی ترویجی بودن یا علمی پژوهشی بودن..... ۹۵
- نمودار شماره ۱۳ توزیع مقالات از نظر علمی ترویجی بودن یا علمی پژوهشی بودن..... ۹۶
- جدول شماره ۱۶ توزیع مقالات بر حسب سال انتشار..... ۹۷
- نمودار شماره ۱۴ فراوانی مقالات منتشر شده در هر سال..... ۹۸
- جدول شماره ۱۷ توزیع مقالات بر اساس روش پژوهش..... ۹۹
- نمودار شماره ۱۵ فراوانی و درصد منابع..... ۱۰۰
- جدول شماره ۱۸ توزیع مقالات بر حسب روش گردآوری داده‌ها..... ۱۰۱
- نمودار شماره ۱۶ روش گردآوری داده‌ها..... ۱۰۲

فصل اول

مقدمه و کلیات

۱-۱- مقدمه

زندگی سفر است و هر آدمی یک مسافر، آدمیان در سفر، همه در سفر، آمدن، رفتن، نماندن، با جاری آبها جاری شدن و با فراز کوهها فرازیدن. گویا طبع اندیشمند انسان بقا و امنیت خود را در گشت و گذار دید تا برای یافتن موقعیت‌های بهتر به جابجایی اقدام کند. تمدن‌های بزرگ بشری در سایه همین نقل‌مکان به وجود آمده‌اند. از این رو سفر و تغییر دادن چشم‌انداز به مرور زمان جزیی از نیازهای زندگی انسان شد که به وسیله‌ی آن آرامش روحی نیز کسب می‌کرد. در دو قرن اخیر هر چه جریان صنعتی شدن پیش‌رفت این نیاز روحی هم گسترده‌تر شد تا جایی که اگر سفر را از انسان خسته عصر امروز بگیریم، دیگر شاید هیچ مغری برای تسکین یک روح پژمرده از قوانین خشک شهری باقی نماند.

به فراخور پیشرفت در زندگی صنعتی، صنعت نوینی با نام گردشگری نیز به وجود آمد که امروزه در ردیف صنعت‌های پردرآمد، پاک و کم هزینه دنیا قرار دارد. به همین نسبت نیاز به تحقیق در اطراف آن ایجاد شد و کار به جایی رسیده قطعاً نقش پژوهش را در آن نمی‌توان انکار نمود. ابزار ارتباط این پژوهش‌ها با مردم مجلات و

مطبوعات بودند. در این میان نقش مطبوعات و در میان آن‌ها نقش مجلات علمی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است چرا که نشریات علمی - پژوهشی وسیله‌ای برای انباشت و همچنین تولید داده‌ها و اطلاعات علمی برای گسترش، شکوفایی و پیشرفت همه‌جانبه‌ی آن، نقش سیستم عصبی آن جامعه را ایفا می‌کند.

پیدایش و گسترش وسایل ارتباط جمعی به خصوص فناوری اطلاعات باعث شده است تا برخی، گمان برند که دیگر مطبوعات یا نشریات و به طور کلی عصر فرهنگ نوشتاری به سر آمده و انسان وارد دوران بصری یا فرهنگ تصویری شده است ولی این ادعا در مورد نشریات علمی صادق نیست. زیرا نتایج تحقیقات و مطالعه‌های متخصصان علوم ارتباطی و اجتماعی حکایت از آن دارد که نه تنها از میزان اعتبار و ارزش این‌گونه نشریات کاسته نشده بلکه مدام در عصر حاضر که آن را عصر ارتباطات یا اطلاعات فرا صنعتی و . . . نامیده‌اند، نقش و منزلت و جایگاه این رسانه‌ها عمیق‌تر، گسترده‌تر و حساس‌تر شده است. از این رو این‌گونه نشریات به عنوان رابط میان پژوهشگران با همکاران خود و میان آن‌ها با مردم هستند. از سوی دیگر در شرایط کنونی که انسان‌ها شاهد گسترش روزافزون رشته‌های متعدد علمی در ابعاد بسیار تخصصی و همچنین مؤسسات و نهادها و آزمایشگاه‌های تحقیقی و پژوهشی هستند، این امر ضرورت گسترش هر چه بیشتر، تخصصی‌تر و غنی‌تر این‌گونه نشریات را توجیه و تبیین می‌کند.

۱-۲- اهمیت و ضرورت پژوهش

درآمدهای نفتی در صد ساله‌ی گذشته برای کشور ما، کارکردهای مثبت و منفی فراوانی با خود به همراه داشته است. به عبارت دیگر این موضوع دو وجه دارد. وابستگی ملت و توقعات اضافه در این مورد سستی‌های جبران‌ناپذیری ایجاد کرده است که ضرر آن هر آینه از سود آن بیشتر بوده است. این در حالی است که قرار گرفتن ایران در منطقه استراتژیک آسیا و تنوع جغرافیایی آن، این منطقه را از دیرباز مورد توجه اقوام قرار داده است. سابقه و آثار تمدنی فراوان در این ناحیه در کنار جاذبه‌های طبیعی‌اش ایران را در زمره‌ی ده کشور برتر جهان از جهت

جاذبه‌های گردشگری قرار داده است اما رتبه‌ی خوشایندی در جلب گردشگر نداریم. این در حالی است که این صنعت پرسود و پاک مورد توجه کشورهای صنعتی در جهان قرار گرفته و پیامدهای ارزشمند مستقیم و غیرمستقیم آن در رونق هرچه بیشتر این کشورها کارساز است. اقدامات کارشناسی نشده و آزمایش و خطاهای گوناگون در ایران نشان‌دهنده‌ی این است که یا عملیات پژوهشی قابل‌ملاحظه‌ای در این حوزه صورت نگرفته است یا این پژوهش‌ها در راه عملیاتی شدن خود با مشکلاتی روبرو هستند. این احتمال نیز وجود دارد که پژوهش‌های علمی در این زمینه صرفاً از جهت رفع تکلیف و یا به دست آوردن امتیاز انجام شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد مقالات و پژوهش‌های فراوانی در موضوعات مختلف در حیطه گردشگری چاپ و منتشر شده است اما این تحقیقات تا چه اندازه نظام‌مند بوده و یا جهت‌گیری موضوعات آن‌ها از چه قرار است و نواقص کمی و کیفی آن‌ها تا چه حد است پرسش‌های بی‌پاسخی است که پژوهش حاضر به دنبال پاسخ آن است. از طریق این تحقیق می‌توان پراکندگی موضوعی مقالات، نشریات علمی پژوهشی فارسی، رشد کمی انواع مقالات موجود، میانگین استنادهای فارسی و انگلیسی مقالات، میانگین تعداد نویسندگان و انواع سازه‌های پژوهشی به‌کاررفته در تهیه مقالات مورد بحث را تعیین کرد. به این ترتیب، می‌توان تصویری روشن از حوزه‌های مورد علاقه نویسندگان و مترجمان را ارائه نمود و بنابراین محققان، اساتید و دانشجویان از وضعیت مقالات تولیدشده در نشریات مذکور آگاه کرد. نتایج این پژوهش می‌تواند به عنوان یک پایگاه اطلاعاتی در زمینه مقالات گردشگری منتشرشده در داخل کشور - که حتماً موارد و مسائل بومی خاص کشور را نیز در بر خواهد داشت - مورد استفاده قرار گیرد. همچنین نتایج این پژوهش می‌تواند با اولویت‌ها و نیازهای پژوهشی و اطلاعاتی دوره مورد نظر مقایسه شده و در نتیجه قضاوتی در مورد کیفیت و کمیت این مقالات بینجامد. نیاز کشور در شرایط حاضر به برنامه‌ریزی جهت توسعه‌ی زیرساخت‌های این صنعت است. این امر گرچه شاید دیربازده به حساب آید ولی ارزش فراوانی دارد و از شاخصه‌های پیشرفت در این حوزه به حساب می‌آید. ساماندهی و جهت‌دهی علمی به تحقیقات این حوزه‌ی پژوهشی ضرورت دیگری است که پژوهشگر امیدوار

است یافته‌های این پژوهش مسئولان مربوطه را در راه رسیدن به آن یاری کند و پژوهش حاضر کمک کوچکی به رشد این صنعت مفید فرهنگی باشد.

۱-۳- بیان مسئله

پژوهش، محور و زیربنای توسعه در هر جامعه است و همچون چراغی وضعیت حال و آینده را روشن می‌کند. قدرت، سرعت پیشرفت و میزان پیشرفتگی کشورها در جهان امروز به شاخصه‌های مختلفی سنجیده می‌شود که پژوهش‌های انجام‌شده و کمیت و کیفیت آن‌ها یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های آن به حساب می‌آیند. شرایط کنونی ایران نشان می‌دهد که متأسفانه پژوهش به عنوان یک اصل در چارچوب مسائل جامعه دیده نمی‌شود و به همین نسبت برنامه‌ریزان کشور نیز فاقد باور لازم نسبت به پژوهش هستند از این رو آزمایش و خطا در برنامه‌ریزی‌ها و ناهماهنگی‌های موجود را می‌توان یکی از پیامدهای این ناباوری نسبت به پژوهش دانست و دیده می‌شود اغلب سیاست‌ها و طرح‌ریزی برنامه‌ها (حتی در مقیاس ملی) بدون پشتوانه علمی و تحقیقاتی انجام می‌شود. با توجه به اهمیت صنعت گردشگری در دنیای امروز و پیامدهای گوناگون و ارزشمند آن برای کشورها، توجه به این صنعت از اولویت فراوانی برخوردار است. عنایت به این صنعت و همگرایی به بالا بردن آن نیازمند تحقیقات دانشگاهی و استفاده از تجارب کشورهای دیگر است. یافتن موانع داخلی و خارجی برای رشد این صنعت و برنامه‌ریزی علمی برای رفع موانع تنها از طریق پژوهش علمی میسر است. یکی از پیامدهای کوچک این عنایت عمومی می‌تواند تغییر نگرش افکار عمومی نسبت به گردشگری باشد زیرا به نظر می‌رسد مهم‌ترین مشکل پژوهشی در کشور بالأخص در حوزه گردشگری، طرز تلقی و نگرش افکار عمومی و مراکز تصمیم‌گیری نسبت به امر پژوهش است. کمبود اعتبارات مالی، ناکارآمد بودن نظام آموزشی، دقیق نبودن ابزارهای تحقیق، حاکمیت فرهنگ نقد

ناپذیری، کاربردی نبودن نتایج بسیاری از تحقیقات، نگاه ایدئولوژی و یک‌جانبه نگر به مسائل، فقدان ارتباط مناسب بین صنعت و پژوهش، ناآشنایی برخی پژوهشگران با اصول تحقیق و ضعف کیفی برخی یافته‌های پژوهشی تنها برخی از مشکلات در حوزه پژوهش است. به هر روی جوامع همواره برای آشنایی هرچه بیشتر با موضوعات مختلف اجتماعی، نیازمند تحقیق و بررسی هستند. هر پژوهش در صورتی ارزشمند است که نقشی در گسترش شناخت محیط، جامعه و افراد انسانی داشته باشد. تحقیقات در علوم اجتماعی، عموماً به دو گروه کیفی و کمی تقسیم می‌شوند، با این حال، محققین علوم اجتماعی معمولاً به کمی کردن یافته‌های تحقیق گرایش دارند که از جمله می‌توان به تحقیقات آزمایشی، پیمایشی و بسیاری از تحقیقات اسنادی اشاره کرد (از کیا: ۱۳۸۲). تحقیقات کمی در علوم اجتماعی می‌تواند شاخصه‌ی ارزشمندی برای شناخت و سنجش افکار عمومی و محیط انسانی تولید کند. روش‌های مختلفی برای تحقیقات کمی و شناخت افکار عمومی وجود دارد مانند: بررسی انتخابات، تحلیل محتوای نامه‌ها و تماس‌های تلفنی شهروندان با رسانه‌های گروهی و... شناخت معضلات پژوهش‌های گردشگری نیز از راه بررسی کمی تحقیقات انجام‌شده در این حوزه میسر است. در زمینه‌ی گردشگری مشکلات فراوانی وجود دارد و تحقیقات فراوانی هم برای بررسی این مشکلات انجام شده است. با وجود پژوهش‌ها و تحقیقات بسیار زیادی که در زمینه گردشگری انجام شده است، اما متأسفانه هنوز شاهد موضوعات پژوهشی تکراری، ناکارآمد و بی‌حاصل هستیم. از این رو به نظر می‌رسد نقد، بررسی و تجزیه و تحلیل مقالات و پروژه‌های تحقیقاتی ضرورت فراوان دارد که از راه تحلیل محتوای مقالات میسر می‌شود.

تحلیل محتوا نظام قانونمند و تکرارپذیر نمادهای ارتباطی است که طی آن ارزش‌های عددی بر اساس قوانین معتبر اندازه‌گیری، به متن نسبت داده می‌شود. سپس با استفاده از روش‌های آماری، روابط بین آن ارزش‌ها تحلیل می‌شود. این عمل به منظور توصیف محتوای ارتباطات، استخراج نتیجه درباره معنی آن یا پی بردن به بافت و زمینه ارتباطی، هم در مرحله تولید و هم در مرحله مصرف انجام می‌شود (رایف، ۲۰۰۰). تحلیل محتوا به مطالعه علمی و کمی کیفی توجه دارد. داده‌های کیفی طیف متنوع و مختلفی شامل پایان‌نامه‌های دانشگاهی، مقالات

ارائه‌شده در همایش‌های علمی و همچنین مقالات مجلات علمی تخصصی را در بر می‌گیرد. پژوهش حاضر به منظور بررسی کمی و تحلیل محتوای مقالات ارائه‌شده در زمینه‌ی گردشگری طی ده سال اخیر است. یافته‌های پژوهش که در قالب نمودار و جداول مربوط ارائه می‌شود نواقص مشخصی را در کلیات این حوزه نشان می‌دهد که برای برنامه‌ریزان ارزش فراوان دارد.

۱-۴- اهداف پژوهش

هدف کلی:

تحلیل محتوای مقالات با موضوع گردشگری و موضوعات مرتبط با آن که در دوره زمانی ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۱ در مجلات و نشریات علمی پژوهشی و علمی ترویجی کشور به چاپ رسیده‌اند.

اهداف ویژه:

۱- تعیین پراکندگی موضوعی مقالات مورد بررسی

۲- تعیین تعداد و ترکیب نویسندگان به تفکیک جنسیت

۳- تعیین وضعیت ارجاعات فارسی و انگلیسی